

JD

JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENTET

Høringsnotat

Politiavdelingen

Snr. 200600206

September 2006

FORSLAG OM ENDRINGER I STRAFFELOVEN § 33 OG STRAFFEPROSESSLOVEN §§ 181 - KONTAKTFORBUD (BESØKSFORBUD) MED ELEKTRONISK MERKING ("OMVENDT VOLDSALARM")

- 1. SAMMENDRAG**
- 2. BAKGRUNN**
  - 2.1 INNLEDNING
  - 2.2 VOLD I NÆRE RELASJONER
  - 2.3 BEHOV FOR ØKT BESKYTTELSE
  - 2.4 NÆRMERE OM BRUDD PÅ KONTAKTFORBUD
- 3. NÆRMERE OM TEKNOLOGIEN VED ELEKTRONISK MERKING**
- 4. GJELDENDE RETT**
- 5. DEPARTEMENTETS VURDERINGER OG ENDRINGSFORSLAG**
  - 5.1 INNLEDNING
  - 5.2 ELEKTRONISK MERKING VED STRAFFEPROSESSUELT BESØKSFORBUD
  - 5.3 ELEKTRONISK MERKING VED STRAFFERETTLIG KONTAKTFORBUD
  - 5.4 ELEKTRONISK MERKING SOM ALTERNATIV TIL PÅGRIPELSE OG VARETEKTSFENGSLING
- 6. UTKAST TIL ENDRING I STRAFFELOVEN § 33 OG
STRAFFEPROSESSLOVEN § 181**

1. SAMMENDRAG

Justisdepartementet sender med dette på høring forslag om endringer i straffeloven og straffeprosessloven med henblikk på å foreslå innføring av kontaktforbud (besøksforbud) med elektronisk merking.

Endringsforslagene går i korte trekk ut på følgende:

- a. Straffeloven § 33 endres ved at kontaktforbud kan ilegges sammen med elektronisk merking.
- b. Straffeprosessloven § 181 endres ved at elektronisk merking tilføyes i rekken av de tiltakene den mistenkte kan samtykke i for at påtalemyndigheten kan unnlate pågrepelse eller løslate den pågrepne.

Begrunnelsen for endringsforslagene er særlig å øke beskyttelsen av personer som utsettes for vold eller trusler om vold fra nåværende eller tidligere samlivspartner, men elektronisk merking vil kunne gjelde alle som blir ilagt et kontaktforbud.

Begrepet "besøksforbud" ble i den nye straffeloven § 57 og i gjeldende straffelov § 33 erstattet med begrepet "kontaktforbud", mens straffeprosessloven § 222a fortsatt omtaler "besøksforbud". For å harmonisere begrepsbruken foreslås derfor å erstatte begrepet "besøksforbud" med "kontaktforbud" i overskriften til kapittel 17a og §§ 222a i straffeprosessloven.

Departementet ønsker å understreke at elektronisk merking bare er ett av flere tiltak i en helhetlig tiltakskjede for å hindre den type voldsutøvelse. Forslaget innebærer heller ikke at elektronisk merking vil bli obligatorisk når det ilegges kontaktforbud. De tilfellene der elektronisk merking ikke kan anses for å være et egnet virkemiddel kan for eksempel være overfor personer som vurderes å være for farlige og derfor må underlegges andre og strengere tiltak, eller personer som av ulike årsaker ikke har forutsetninger for å kunne følge de retningslinjer som vil følge av et pålegg om elektronisk merking. I andre tilfeller vil trusselvurderingen kunne resultere i at det vil bli iverksatt andre og mindre inngripende tiltak overfor den kontaktforbudet gjelder.

2. BAKGRUNN

2.1 INNLEDNING

I regjeringens tiltredelseserklæring (Soria Moria erklæringen) fremgår det at regjeringen vil utrede et prøveprosjekt med bruk av omvendt voldsalarm, der brudd på kontaktforbud medfører tvungen bruk av alarm som varsler fornærmede ved nærvær. Proveprosjektet er en del av regjeringens innsats for å styrke bekjempelsen av vold i nære relasjoner samt øke beskyttelsen av personer som utsettes for vold eller trusler om vold av en kjent gjerningsperson.

Spørsmålet om å utrede de tekniske og praktiske mulighetene for å iverksette et prøveprosjekt med omvendt voldsalarm i tilfeller med brudd på besøksforbud, ble første gang fremmet av

Kvinnevoldsutvalget i 2003 NOU 2003 : 31 Retten til et liv uten vold. Utvalget anbefalte at det ble gjennomført en utredning av mulighetene for å innføre elektronisk overvåking av menn som har brutt ilagt besøksforbud, og som utgjør en vesentlig trussel for en kvinnes liv og helse.

Departementet vil i det videre benytte begrepet "elektronisk merking", idet denne betegnelsen antas å være mer treffende enn "omvendt voldsalarm".

Gjennomføringen av et prøveprosjekt med bruk av elektronisk merking reiser i tillegg til rettslige spørsmål også problemstillinger av teknisk og organisasjonsmessig karakter. Det er etablert en egen arbeidsgruppe som utreder den praktiske gjennomføringen av et pilotprosjekt. I samarbeid med Asker og Bærum politidistriktet, der prøveprosjektet skal gjennomføres, og Politiets Data og Materieltjeneste (PDMT) utreder arbeidsgruppen de tekniske og organisasjonsmessige løsningene for implementeringen. Gruppen vil i tillegg fremme forslag om hvordan elektronisk merking av volds- og trusselutøvere bør settes inn i en tiltakskjede der målsettingen er å hindre fortsatt volds- og trusselutøvelse. Gruppens rapport vil foreligge innen utgangen av 2006, med sikte på at pilotprosjektet iverksettes i løpet av 2007.

2.2 VOLD I NÆRE RELASJONER

I Levekårsundersøkelsene fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) oppgir om lag 5% av de spurte at de har blitt utsatt for vold eller trusler om vold i løpet av de siste 12 månedene. Mens ca. halvparten av all voldsutøvelse mot kvinner skjer i tilknytning til private boliger, skjer 57% av all vold mot menn på offentlig sted. Kvinner blir også i større grad utsatt for vold av personer de kjenner. Hvert fjerde voldstilfelle mot kvinner blir begått av nåværende eller tidligere familiemedlemmer eller slektninger. Vold mot menn derimot utøves ofte av helt eller delvis ukjente personer.

Mange kvinner som har brutt ut av voldelige samliv opplever at mannen fortsetter å utøve vold og fremsette trusler, selv etter at kvinnen har flyttet og enten på egen hånd eller i samråd med politiet har fått iverksatt beskyttelsestiltak. Lundgren m.fl. (2001) viser at 33 % av totalt 970 kvinner utsatt for vold av nåværende eller tidligere samlivspartner hadde blitt utsatt for trusler etter samlivsbruddet. En femtedel var blitt forfulgt av den tidligere samlivspartneren, mens hver tiende kvinne var blitt utsatt for fysisk eller seksuell vold etter samlivsbruddet. Flere undersøkelser har vist at volden eskalerer i grovhet og omfang ved samlivsbrudd (Ekbrand, 2001). Jenkins og Davidson, (1999) mener at økt aggresjon i denne fasen er så sannsynlig at begrepet "separasjonsvold" er en dekkende betegnelse. Ivaretagelse av sikkerhet er derfor av sentral betydning i denne fasen, ikke bare for å beskytte de kvinner som risikerer å bli utsatt for livstruende vold, men også for å ivareta sikkerheten til deres eventuelle barn.

2.3 BEHOV FOR ØKT BESKYTTELSE

Politiet disponerer i dag flere virkemidler for å beskytte personer som utsettes for vold og trusler. Voldsalarmer, sperret adresse, besøksforbud og i særlige tilfeller rett til å benytte fiktive personopplysninger, er blant disse. Beskyttelsestiltakene er i all hovedsak av en slik karakter at det er den truede personen som bærer byrden av inngrepet, ved at det er dennes bevegelsesfrihet som innskrenkes. Få tiltak, med unntak av bestemmelsene om besøksforbud, har hatt som målsetting å begrense den potensielle volds- og trusselutøverens handlingsrom.

Opplysninger innhentet fra Asker og Bærum politidistrikt viser at ilagte besøksforbud, enten alene eller i kombinasjon med voldsalarm, i mange tilfeller er tilstrekkelige virkemidler for å hindre fortsatte overgrep. En mindre gruppe volds- og trusselutøvere, særlig i saker omhandlende vold i nære relasjoner, respekterer imidlertid ikke det ilagte besøksforbudet og fortsetter å oppsøke den forbudet er satt til å beskytte. I en evaluering av politiets pilotprosjekt om utvikling av mobil voldsalarm, viser Bakketeig at halvparten av de 12 alarmbrukerne som var omfattet av studien, hadde vært utsatt for trusler eller truende situasjoner i den perioden de hadde hatt alarm (Bakketeig, 2005).

I arbeidet for å øke tryggheten for ofre for vold og trusler ytterligere, særlig i saker om vold i nære relasjoner, er det derfor etter departementets vurdering behov for forsterkede virkemidler, som i større grad innskrenker trusselutøverens, og ikke den truedes bevegelsesfrihet.

2.4 NÆRMERE OM BRUDD PÅ BESØKSFORBUD

På bakgrunn av mangler ved dagens statistikkføring er det, med unntak av manuell telling, ikke mulig å hente ut informasjon om antall ilagte besøksforbud. I politiets registersystem STRASAK registreres kun straffbare handlinger. Disse handlingene sorterer videre etter arten av den straffbare handlingen, hvor hver art har sin statistikkode. Dette innebærer at f.eks legemsbeskadigelse og trussel har hver sin kode. Dersom grunnlaget for besøksforbudet er en trussel, blir saken statistikkført som dette, og ikke som et besøksforbud. Brudd på besøksforbud er derimot en straffbar handling og registreres i STRASAK.

De siste årene er det registrert en markant økning i antallet anmeldte brudd på besøksforbudet. STRASAK gir oss imidlertid ikke opplysninger på individnivå, og tallene gjenspeiler derfor kun antall anmeldelser, ikke antall gjerningsmenn. En gjerningsperson kan derfor være registrert i flere enn ett forhold. For å finne opplysninger på individnivå, må hver enkelt sak åpnes. I 1998 ble det registrert fire brudd på besøksforbudet. I 2004 var det tilsvarende tallet 915. Den sterke økningen må antas å ha sammenheng med politiets økte bruk av besøksforbud som beskyttelsestiltak. En tilsvarende økning i antallet tildelte voldsalarmer i samme periode støtter opp under en slik antagelse.

En manuell telling fra Asker og Bærum politidistrikt viser at "brudd på besøksforbud" inntreffer relativt hyppig. Tallene er beheftet med noe usikkerhet, men viser at det i 2004 ble det ilagt 45 besøksforbud. I disse forbudssakene ble det registrert 22 brudd. 14 personer stod bak disse bruddene. I 2005 ble det ilagt 76 besøksforbud. I disse forbudssakene var det 19 brudd. 12 personer stod bak disse bruddene.

3. NÆRMERE OM TEKNOLOGIEN VED ELEKTRONISK MERKING

Flere land, herunder Spania og Storbritannia, har tatt i bruk elektronisk merking av volds- og trusselutøvere som tiltak for å beskytte personer som er utsatt for vold eller trusler om vold av kjent gjerningsperson. Teknologien som benyttes er i all hovedsak lik den i dagens mobile voldsalarmer, men fordrer i tillegg at den som merkes må bære en fotbøyle for å sikre at det er rett person som er merket.

Elektronisk merking vil i likhet med mobile voldsalarmer bli basert på posisjonsgivning i GSM (mobilnettet) og GPS-(satellitt) kommunikasjon. Den potensielle gjerningspersonen utstyres med en fotbøyle og en GPS-mottaker, der GPS-mottageren registrerer fotbøylens

signaler(posisjon). Informasjonen om GPS-mottagerens posisjon overføres til en alarmsentral ved hjelp av mobiltelefonnettet (GSM) og appliseres deretter i et kart, som gjør det mulig å følge den merkedes bevegelser.

Teknologien gir mulighet til å følge en merket person kontinuerlig. En slik løsning anses imidlertid å være vanskelig å gjennomføre i praksis og krever så vidt store personellressurser at det ikke fremstår som et realistisk alternativ. Flere land har med dette som utgangspunkt tatt i bruk såkalt hybridovervåking med fredede områder.

Hybridovervåking innebærer at det i tillegg til selve posisjoneringen av den merkede personen, etableres "fredede områder" (exclusion zones) rundt den som er truet. Den merkede person gjøres kjent med de fredede områdene, og forutsettes ikke å bevege seg innenfor disse. Fredede områder kan være bosted, arbeidsplass eller lignende. Dersom den merkede personen trer innenfor det fredede området vil det bli utløst en alarm i alarmsentralen. Rent teknisk er det mulig å gjøre de fredede områdene så vidt store at det, under nærmere angitte forhold, skal være mulig for den som trues å kunne komme seg i sikkerhet og/eller for politiet å rekke frem i tide. I tillegg er det teknisk mulig å plassere en mottaker i den truedes hjem, vedkommendes arbeidsplass eller på andre aktuelle arenaer som vil varsle dersom trusselutøver bryter grensene i det fredede området.

Det tekniske utstyret som er tilgjengelig i dag, krever at den som bærer fotbøylene sørger for nødvendig vedlikehold. Vedkommende må blant annet sørge for å lade batteriene på GPS mottakeren, som pr. i dag varer på noe under ett døgn.

4. GJELDENDE RETT

Regelverket vedrørende besøksforbud ble i de senere årene undergitt en rekke endringer. I dag finner en regler om ileggelse av kontaktforbud/besøksforbud både i straffeloven § 33 og i straffeprosessloven § 222a. Videre kan brudd på et slikt forbud straffes i henhold til straffeloven § 342.

Et kontaktforbud/besøksforbud innebærer at en person forbys å oppholde seg på et bestemt sted, forfølge, besøke eller på annet vis kontakte en annen person. Vilkåret for å kunne ilegge kontakt- eller besøksforbud etter de nevnte bestemmelsene er at det er grunn til å tro at en person ellers vil begå en straffbar handling overfor en annen person, eller forfølge en annen person eller på annet vis krenke en annens fred.

Den største forskjellen mellom straffeloven § 33 og straffeprosessloven § 222a er at ileggelse av besøksforbud i henhold til straffeprosessloven § 222a i motsetning til straffeloven § 33 ikke forutsetter at vedkommende blir dømt for å ha begått en straffbar handling.

Nærmere om straffeprosessloven § 222a

Straffeprosessloven § 222a ble vedtatt ved lov 1. juli 1994 nr. 50. Bakgrunnen for lovendringen var behovet for å kunne ilegge besøksforbud uten at det allerede var begått en straffbar handling; med andre ord et besøksforbud som ikke er et ledd i en strafferettslig reaksjon. Formålet med bestemmelsen er å øke tryggheten for ofre for vold, trusler, trakassering, mv. Ikke minst i saker om familievold og kvinnemishandling vender

gjerningsmannen ofte tilbake til fornærmede. Derfor er det behov for å forebygge nye krenkelser ved å forby gjerningsmannen å oppsøke den trusselutsatte.

Besøksforbud etter straffeprosessloven § 222a kan nedlegges på begjæring av den forbudet skal beskytte, eller når det finnes påkrevet av allmenne hensyn. Anmeldelse er ikke noe vilkår. Beslutningen skal bringes inn for retten innen fem dager, som eventuelt stadfester beslutningen ved kjennelse.

Det straffeprosessuelle besøksforbudet er derved et forebyggende tiltak, og kan iverksettes uten at vedkommende faktisk har gjennomført en straffbar handling.

Nærmere om straffeloven § 342

Ved lov 2. mars 2001 nr. 7 ble straffeloven § 342, som blant annet hjemler straff for brudd på straffeloven § 33 og straffeprosessloven § 222a, endret. Strafferammen ble hevet for å åpne for adgang til å pågripe og varetektsfengsle ved brudd på besøksforbud. Botalternativ ble innført for at mindre alvorlige overtredelser kan avgjøres ved forelegg, noe som også sikrer en raskere reaksjon. Videre ble forsøk og medvirkning gjort straffbart.

5 DEPARTEMENTETS VURDERING

5.1 INNLEDNING

Elektronisk merking har i den senere tid i større og større grad vært gjenstand for debatt i kriminalpolitisk sammenheng. Flere land har allerede innført elektronisk overvåking/bruk av fotbøyle som surrogat for fengselsstraff eller som et alternativ til pågripelse og varetektsfengsling. Liknende tiltak vurderes nå også innført i Norge, jf. Justisdepartementets høringsnotat av 16. mai 2006 (Rask reaksjon – tiltak mot soningskø og for bedre innhold i soningen), der det foreslås endringer i straffegjennomføringsloven § 16 og straffeprosessloven § 188. Departementet finner imidlertid grunn til å understreke at forslaget om elektronisk overvåking i de nevnte bestemmelsene er langt mer inngripende enn elektronisk merking i forbindelse med kontaktforbud, jf. det som er sagt i punkt 3.

Som det fremgår av punkt 2.1 ønsker regjeringen å starte et prøveprosjekt for å implementere teknologien. For å kunne gjennomføre et slikt prøveprosjekt og en eventuell senere videreføring av ordningen, er det nødvendig å endre loven.

Departementet vil det følgende foreta en gjennomgang av de ulike typetilfellene der bruk av elektronisk merking kan være aktuell. Når man vurderer innføring av elektronisk merking som virkemiddel i forbindelse med kontaktforbud må det særlig skilles mellom de tilfellene der kontaktforbud ilegges sammen med en fellende dom og de tilfellene der besøksforbud ilegges i henhold til straffeprosessloven. Videre kan det vurderes om elektronisk merking bør tas i bruk som alternativ til pågripelse og varetektsfengsling, som i så fall vil være basert på samtykke.

5.2. ELEKTRONISK MERKING VED STRAFFEPROSESSUELLT BESØKSFORBUD

Som nevnt i punkt 4 kan det i henhold til straffeprosessloven § 222a ilegges besøksforbud uten at vedkommende er domfelt for en straffbar handling.

Departementet har vurdert om det bør åpnes for pålegg om elektronisk merking i de tilfellene der en person har brutt et kontaktforbud som ble ilagt i henhold til straffeprosesslovens bestemmelser, og om et slikt pålegg bør kunne gis etter de samme saksbehandlingsreglene som straffeprosessloven § 222a gir anvisning på.

Departementet har kommet til at man ikke vil foreslå en slik hjemmel. Begrunnelsen for dette er at kontaktforbud i form av elektronisk merking ikke bare må antas å være et atskillig større inngrep i den enkeltes integritet enn et vanlig kontaktforbud, men at det også vil kunne betegnes som en form for frihetsberøvelse. Sistnevnte vil særlig kunne hevdes dersom batterioppladningen eller annet vedlikehold av det tekniske utstyret nødvendiggjør at man regelmessig må oppholde seg på et sted som gjør det mulig å lade opp batteriene mv.. Dersom man legger til grunn at elektronisk merking i noen grad er en frihetsberøvelse, vil det kunne være vanskelig forenlig med EMK artikkel 5 å gi pålegg om elektronisk merking uten dom. Dette er også konklusjonen i en svensk rapport (BRÅ, 2005), der spørsmålet om bruk av elektronisk merking som et forsterket besøksforbud ble utredet. Det fremgår videre av rapporten at man har undersøkt bruk av elektronisk merking i flere land, og ikke noe sted har man funnet at dette virkemiddelet er brukt ved straffeprosessuelt besøksforbud.

Departementet mener etter dette at kontaktforbud i form av elektronisk merking kun bør kunne ilegges ved dom i henhold til straffeloven § 33, jf. nærmere om dette i punkt 5.3. Siden brudd på besøksforbud er en straffbar handling, jf. straffeloven § 342, vil man derved også på denne måten kunne gjennomføre regjeringens intensjoner i Soria-Moria-erklæringen samtidig som man ivaretar rettsikkerheten til de personer som skal pålegges bruk av slikt utstyr.

5.3 ELEKTRONISK MERKING VED STRAFFERETTSLIG KONTAKTFORBUD

I henhold til straffeloven § 33 kan personer som har begått en straffbar handling ilegges kontaktforbud dersom de nærmere bestemte vilkårene i bestemmelsens første ledd bokstav a – c er oppfylt. Videre fremgår det blant annet av bestemmelsens siste ledd at kontaktforbud kan idømmes ved siden av eller istedenfor annen straff.

Departementet foreslår at hjemmelen for å kunne pålegge kontaktforbud i form av elektronisk merking forankres i denne bestemmelsen. Dette innebærer at brudd på et straffeprosessuelt besøksforbud kun kan føre til pålegg om elektronisk merking dersom vedkommende blir dømt for forholdet. Departementet antar også at en slik ordning vil ha en preventiv effekt. Trusselen om at brudd på besøksforbud regelmessig vil føre til en tiltale og eventuell domfellelse med tilhørende pålegg om elektronisk merking, vil kunne føre til at flere avholder seg fra å bryte et kontaktforbud.

Et annet spørsmålet som reiser seg i denne sammenheng er om elektronisk merking kun bør brukes i de tilfellene der vedkommende blir dømt for brudd på besøksforbud eller om et slikt pålegg også bør kunne gis dersom vedkommende blir dømt for andre straffbare forhold. Departementet tenker da særlig på de tilfellene der vedkommende blir domfelt for utøvelse av vold eller trusler mot den personen som skal beskyttes gjennom kontaktforbudet.

Vilkårene for å kunne ilegge kontaktforbud i henhold til straffeloven § 33 er at vedkommende har begått en straffbar handling, samt at det er grunn til å tro at vedkommende ellers vil begå en straffbar handling overfor en annen person, forfølge en annen person eller på annet vis krenke en annens fred. Dersom de sistnevnte vilkårene allerede har materialisert seg, og vedkommende blir domfelt for forholdet, kan departementet ikke se noen grunn til at disse tilfellene skal behandles annerledes enn de tilfellene der noen blir domfelt for brudd på besøksforbud. Hovedhensikten med bruk av elektronisk merking i forbindelse med kontaktforbud er å gi fornærmede bedre beskyttelse. Et slikt behov vil i særlig stor grad være til stede dersom fornærmede allerede har vært utsatt for fysiske overgrep, trusler mv. og av den grunn også vil nære større frykt for nye overgrep. Departementet foreslår derfor ikke at adgangen til å pålegge elektronisk merking begrenses til de tilfellene der vedkommende blir domfelt for brudd på besøksforbud.

Departementet foreslår videre at det åpnes for at retten ved kjennelse kan ilegge elektronisk merking dersom et tidligere idømt kontaktforbud (uten elektronisk merking) ikke etterleves. Begrunnelsen for dette er at det i en situasjon som denne ikke fremstår som hensiktsmessig at vedkommende må bli dømt på ny for å kunne bli ilagt elektronisk merking. Det foreslås derfor at retten i dommen skal fastsette at påtalemyndigheten kan begjære slik elektronisk merking for hele eller deler av den resterende tiden av det tidligere ilagte kontaktforbud. Dette innebærer at det ikke lenger vil være adgang til å ilegge kontaktforbud uten at det samtidig åpnes for kontaktforbud med elektronisk merking. Utover dette foreslås det langt på vei de samme reglene som i straffeprosessloven § 222a siste ledd hva gjelder partsrettigheter og saksbehandlingsregler.

5.4 KONTAKTFORBUD MED ELEKTRONISK MERKING SOM ALTERNATIV TIL PÅGRIPELSE OG VARETEKTSFENGSLING

Når pålegg om bruk av elektronisk merking ved brudd på et straffeprosessuelt besøksforbud kun kan ilegges ved dom, oppstår spørsmålet hvilke tiltak som kan iverksettes for å gi personer som utsettes for vold eller trusler om vold beskyttelse i tidsrommet mellom tidspunktet for når den straffbare handlingen finner sted og frem til domfellelsen. I utgangspunktet vil politiet og påtalemyndigheten her som ellers ha adgang til å pågripe den mistenkte og eventuelt begjære varetektsfengsling. Departementet finner det imidlertid ønskelig å åpne for alternative løsninger, og foreslår derfor å endre straffeprosessloven § 181 slik at bruk av elektronisk merking tilføyes i rekken av de tiltakene den mistenkte kan samtykke i for at påtalemyndigheten kan unnlate pågripelse eller løslate den pågrepne. En slik fremgangsmåte vil være mindre inngripende i forhold til den mistenkte samtidig som den sikrer at fornærmede gis beskyttelse.

6. UTKAST TIL ENDRINGER I STRAFFELOVEN § 33 OG STRAFFEPROSESSLOVEN § 181

Forslag til endring av straffeloven § 33 (endringen i kursiv)

§ 33. Den som har begått en straffbar handling, kan ilegges kontaktforbud når det er grunn til å tro at vedkommende ellers vil

- a) begå en straffbar handling overfor en annen person,
- b) forfølge en annen person, eller
- c) på annet vis krenke en annens fred.

Kontaktforbudet kan gå ut på at den forbudet retter seg mot, forbys

- a) å oppholde seg i bestemte områder, eller
- b) å forfølge, besøke eller på annet vis kontakte en annen person.

Er det nærliggende fare for en handling som nevnt i første ledd bokstav a, kan den skyldige forbys å oppholde seg i sitt eget hjem.

Kontaktforbudet kan begrenses på nærmere angitte vilkår.

Dersom vilkårene i første ledd er oppfylt, kan retten bestemme at den kontaktforbudet retter seg mot skal ilegges elektronisk merking i hele eller deler av perioden som kontaktforbudet gjelder. Dersom det ilegges kontaktforbud uten pålegg om elektronisk merking, skal retten fastsette i dommen at påtalemyndigheten kan begjære slik elektronisk merking dersom kontaktforbudet ikke etterleves. En beslutning om ikke å begjære elektronisk merking kan bringes inn for retten av den som kontaktforbudet skal beskytte. Den som en slik betinget elektronisk merking er rettet mot, og den som kontaktforbudet skal beskytte, skal varsles om rettsmøter og ha rett til å være tilstede og uttale seg. Rettens avgjørelser treffes ved kjennelse. Reglene i straffeprosessloven §§ 184 og 243 gjelder tilsvarende så langt de passer.

Rettighetstapet etter bestemmelsen her kan idømmes ved siden av eller istedenfor annen straff, men kan bare ilegges som eneste straff hvis det ikke er fastsatt en minstestraft på fengsel i 1 år eller mer for handlingen.

Forslag til endring av straffeprosessloven § 181 (endringen i kursiv):

§ 181. Påtalemyndigheten kan unnlate pågrepelse eller løslate den pågrepne, mot at han lover å fremstille seg for politiet til bestemte tider eller ikke å forlate et bestemt oppholdssted. Det samme gjelder når mistenkte samtykker i andre vilkår, så som å være undergitt elektronisk merking, innlevering av pass, førerkort, sjøfartsbok, fartsbevis eller liknende. Løftet eller samtykket skal gis skriftlig.

Mistenkte kan straks eller senere kreve innbrakt for retten spørsmålet om vilkårene for pågrepelse etter §§ 171- 173 foreligger, og om det er grunn til å opprettholde forføyninger som er tatt. Han skal gjøres oppmerksom på denne rett når løfte eller samtykke etter første ledd blir avgitt.

Rettens avgjørelse treffes ved kjennelse.

